

Dosarul nr. 2ra-1801/22
2-21115488-01-2ra-23122022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), (jud. N. Russu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

Î N C H E I E R E

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Bogaci Ecaterina,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bogaci Ecaterina
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu
Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la constatarea
încălțării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și
repararea prejudiciului cauzat,

împotriva deciziei din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respinsă cererea de apel depusă de Bogaci Ecaterina și a fost menținută
hotărârea din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), prin care
acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată,

c o n s t a ț ă :

La 30 iulie 2021, Bogaci Ecaterina a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, prin care a solicitat
constatarea încălțării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii
judecătorești și repararea prejudiciului cauzat.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, la 22 iunie 2021, s-a
adresat prin poșta electronică către Agenția Națională pentru Reglementare în
Energetică (ANRE) a RM cu petiție, pe adresa: Xxxxx, care a fost recepționată. În
această petiție a informat ANRE că, în anul 2018, Curtea Supremă de Justiție a RM
a menținut hotărârea din 01 februarie 2017, nr. 3-160/17 a Judecătoriei Chișinău
(sediul Rîșcani).

A relevat că, până în prezent hotărârea menționată nu a fost executată și a
solicitat executarea hotărârii din 01 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul
Rîșcani). Pe 20 iulie 2021, a primit de la ANRE răspunsul la petiția din 22 iunie
2021, prin care ANRE nelegitim, intenționat și cu rea-voința a refuzat de a executa
hotărârea enunțată din motiv că a expirat termenul de 3 ani pentru prezentarea titlului

executoriu și astfel ANRE nu a asigurat restabilirea drepturilor lezate. Reclamanta a mai menționat că, la 27 iulie 2021, în cadrul Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) a luat cunoștință cu dosarul nr. 3-160/17.

Astfel, conform scrisorii de însoțire la 25 iunie 2018, Judecătoria Chișinău, (sediul Rîșcani) a expediat în adresa debitorului ANRE pentru executarea în termen de 30 de zile, conform art. 32 din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, titlu executoriu (Hotărârea din 01 februarie 2017, nr. 3-160/17 a Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) și Decizia din 23 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție). Reclamanta a mai relevat că, nu a avut informația când acest titlu executoriu a fost primit de debitorul ANRE, dar consideră că nu a putut să fie recepționat mai devreme decât data de 26 iunie 2018. A mai menționat că, cu petiția sa din 22 iunie 2021 nu a depășit termenul de 3 ani, cum intenționat și cu rea-voință declară ANRE în răspunsul formal. Scrisoarea de însoțire menționată, trebuia să îi fie expediată, însă copia scrisorii așa și nu a ajuns la ea și în dosar lipsește dovadă că a primit și a luat cunoștință cu scrisoarea indicată.

Reclamanta a menționat că, s-a născut la Xxxxxx și are aproximativ 95 de ani, precum și faptul că, este invalid de gradul 1. A relevat că, din cauza stării sănătății nesatisfăcătoare nu are posibilitate fără scaun cu roțile și ajutorul altei persoane să iasă singură din casă. Primește o pensie nu prea mare, care nu ajunge pentru toate cheltuielile, inclusiv și procurarea medicamentelor precum și nu are conturi bancare deschise așa cum dorește ANRE. Reieșind din faptul că nu poate fără ajutorul altei persoane să iasă singură din casă, banii care trebuie să îi primească, îi sunt aduși de către colaboratorii oficiului poștal.

În cererea de chemare în judecată și alte cereri depuse a indicat oficiul poștal și adresa poștală corectă, unde trăiește permanent din anul 1952, care erau cunoscute bine și de către ANRE. În cazul de față nimic nu a împiedicat ANRE să execute în termen rezonabil hotărârea enunțată, transferând suma acordată de instanță prin oficiul poștal.

Din data emiterii hotărârii din 01 februarie 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani), suma acordată de instanță practic s-a micșorat, reieșind din inflația care a avut loc. Prin urmare, ANRE a încălcat flagrant prevederile art. 6, 10, 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO), art. 1 „Protecția proprietății” al primului protocol adițional la Convenție, art. art. 1,4, 7, 8, 16, 53 (1), 120 din Constituția RM, art. 16 din Codul de procedură civilă și art. 41 din Legea cu privire la proprietate. Reclamanta a mai subliniat că nu a fost respectat termenul rezonabil de executare a hotărârii, ceea ce i-a adus pagube morale esențiale, reieșind din faptul că au fost încălcate flagrant drepturile sale prevăzute de legislația în vigoare.

Mai mult, este limitată sau chiar privată de anumite drepturi - dreptul la examinare, soluționare și primirea răspunsurilor la petiții, ceea ce a adus-o la îngrijorarea pentru efecte ulterioare și epuizarea emoțională. Aceste fapte i-au adus pagube morale esențiale, reieșind din aceea că au fost grosolan încălcate prevederile legislației în vigoare pe parcursul perioadei foarte îndelungate din iunie 2018, ceea ce i-a provocat suferințe psihice esențiale și deranj. A pierdut și încă până în prezent, și probabil în viitor o să fie nevoită să piardă o cantitate mare de timp personal pentru restabilirea drepturilor ei lezate.

A mai relevat că, prejudiciul moral suportat, având în vedere că este persoană

în etate de 95 de ani, invalid de gradul 1, se exprimă prin nedreptate și umilință, retrăire, neliniște, sentimentul de anxietate, disconfort, stres, suferințe psihice suportate ca rezultatul tergiversării executării hotărârii, anxietate cauzată de incertitudinea primirii răspunsului la petițiile înaintate.

A mai menționat că, în cazul de față a fost încălcat și art. 1 Protocolului 1 al CEDO (dreptul reclamantei la proprietate stabilită prin hotărârea sus-indicată) și violat art. 6 CEDO prin neexecutarea hotărârii nr. 3-160/17 din 01 februarie 2017. Astfel, pe parcursul a mai mult de 3 ani a fost nevoită să aștepte rezolvarea problemei cu executarea hotărârii din 01 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani).

Reclamanta a solicitat de a stabili că Hotărârea din 01 februarie 2017, nr. 3-160/17 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), nu a fost deloc executată până în prezent cu încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a Hotărârii contrar prevederilor art. 6 al CEDO, art. 1 "Protecția proprietății" al primului protocol adițional la Convenție, art. 120 al Constituției, art. 16 al Codului de procedură civilă, art. 41 al Legii cu privire la proprietate, legislației în vigoare, în loc de 30 de zile conform art. 32 al Legii contenciosului administrativ pe parcursul a mai mult decât 3 ani, și repararea prejudiciului cauzat în rezultatul încălcării drepturilor în mărime de 3000 de euro.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) acțiunea depusă de Bogaci Ecaterina a fost respinsă ca fiind neîntemeiată

Prin decizia din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de Bogaci Ecaterina și a fost menținută hotărârea din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Pentru a decide astfel, instanțele au reținut că, prin răspunsul oferit nr.03/799 din 19 iunie 2018, în vederea executării deciziei din 23 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție în partea încasării sumei de 1000 de lei cu titlu de prejudiciu moral pentru nesoluționarea în termen a cererii, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a informat reclamanta Bogaci Ecaterina despre necesitatea prezentării unui cont bancar la care va fi transferată suma în cauză. La 30 iunie 2018, Bogaci Ecaterina a recepționat răspunsul nr. 03/799 din 19 iunie 2018 a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, fapt demonstrat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei.

La fel, s-a reținut că, la 25 iunie 2018, prin scrisoarea nr. 14961, în vederea executării hotărârii din 01 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) a fost expediată hotărârea nr. 3-160/2017 din 01 februarie 2017 și Decizia din 23 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, în adresa lui Bogaci Ecaterina și Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Prin scrisoarea nr. 14961 din 25 iunie 2018, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) a explicat reclamantei Bogaci Ecaterina că, în conformitate cu art. art. 4, 10, 15 din Codul de executare, în cazul în care pârâtul nu va executa cerințele hotărârii judecătorești, este în drept să depună actul la executare alăturat unei cereri către executorul judecătoresc.

Instanțele au reținut că scrisoarea nr. 14961 din 25 iunie 2018, cu Hotărârea din 01 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) și Decizia din 23 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost recepționată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică la 29 iunie 2018 și la data recepționării Agenția

Națională pentru Reglementare în Energetică deja executase parțial documentul executoriu prin oferirea răspunsului, fiind în așteptarea comunicării de către reclamantă a contului bancar pentru a executa documentul executoriu în partea achitării sumei de 1000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Conform materialele dosarului s-a stabilit cu certitudine că Bogaci Ecaterina nu a comunicat Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică un cont bancar la care ar fi putut Agenția transfera suma de 1000 de lei. La fel, s-a constatat că reclamanta Bogaci Ecaterina nu a înaintat spre executare silită executorului judecătoresc, în termen de 30 zile de la data expirării termenului de executare benevolă, hotărârea irevocabilă, după cum era în drept s-o facă în conformitate cu art. 16 alin. (3) Cod de executare citat supra.

Mai mult ca atât, reclamanta s-a adresat abia la 22 iunie 2021 cu o cerere către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică prin care a solicitat executarea hotărârii judecătorești. Prin urmare, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică întemeiat a refuzat executarea hotărârii din 01 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), deoarece termenul privind înaintarea spre executare a Deciziei din 23 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție mun. Chișinău a expirat.

Instanțele în concluzie au reținut că, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, a întreprins acțiunile de executare benevolă a Deciziei din 23 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, iar faptul neprezentării de către reclamanta Bogaci Ecaterina a unui cont bancar pe care să fie transferată suma de 1000 de lei, precum și lipsa acțiunilor privind înaintarea titlului executoriu unui executor nu pot fi imputate Agenției. Astfel, instanțele au menționat că statul nu este obligat să execute din oficiu hotărârile judecătorești.

La 16 decembrie 2022, Bogaci Ecaterina a contestat cu recurs decizia din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) și să fie pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului, recurenta a invocat că atât decizia instanței de apel, cât și hotărârea primei instanțe sunt eronate. A menționat că a fost grosolan lipsită de „liberul acces la apărare pe cale judecătorească, a drepturilor și intereselor legitime”. A menționat că nu a primit și nu a putut din cauza stării de sănătate să prezinte Titlul executoriu pentru executare, deoarece nu are posibilitate fără scaun cu roțile și ajutorul altei persoane să iasă din casă, iar la Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) până în prezent nu este rampă de acces. Mai mult decât atât a telefonat la ANRE și a solicitat ca suma acordată să-i fie transferată prin oficiul poștal, reieșind din faptul că nu are conturi bancare. Consideră că i-au fost încălcate grav drepturile, atât decizia instanței de apel cât și hotărârea prime instanțe le consideră ca fiind ilegale, și urmează a fi casate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 13 septembrie 2022, expediată în adresa recurente la 10 octombrie 2022 (f.d.161) și a fost recepționată la 17 octombrie 2022 (f.d.172). Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de

apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Bogaci Ecaterina, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă. În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului. Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de către Bogaci Ecaterina, nu pot duce la admisibilitatea recursului, or acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se

bazează. Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Bogaci Ecaterina.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Bogaci Ecaterina.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas